

Icebreakers för yngre elever och sfi

Här hittar du olika icebreakers och övningar som är utvalda för att passa träffar mellan yngre elever i grundskolan och vuxna som läser sfi.

Ofta kan det kännas stelt och obekvämt när man hamnar i en situation med personer man inte känner sedan tidigare. Vi rekommenderar därför att ni väljer ut några övningar som ni tror passar de eleverna som ska mötas och lägger in dem i början av träffen.

Övningarna är tänkta att kunna passa sfi-elever på flera språknivåer. Dock kan vissa övningar kräva språkliga förberedelser i en grupp där språknivån är lägre. Till de flesta övningarna går det att använda bildstöd. Instruktioner med exempel är viktiga för deltagare på alla språknivåer.

Innehåll

- Icebreakers i smågrupper
- Icebreakers i stor grupp
- Samarbetsövningar och energizers

Icebreakers i smågrupper

Om formen för resten av träffen är samtal i smågrupper kan det vara en bra idé att välja en icebreaker som görs i de grupperna eleverna ska sitta. Det lättar upp stämningen och hjälper grupperna att komma igång med samtalen på ett naturligt sätt. Om ni har gott om tid och det är logistiskt möjligt kan ni också göra en icebreaker i helgrupp innan.

Gemensamma nämnare

Tid	ca 10-20 min
Material	Utskrifter med instruktioner till varje grupp, papper och pennor, eventuellt post-it lappar

Tillsammans i sina smågrupper ska deltagarna hitta saker de har gemensamt kopplat till olika teman. De ska enas om ett svar per tema/fråga.

Det kan vara intressant att presentera vad grupperna kommer fram till i helgrupp. Låt varje grupp berätta för de andra i tur och ordning. Om ni är en stor grupp kan ni instruera varje grupp att skriva sina svar på post-it lappar som placeras på en tavla/stora pappersark, alternativt skickas in digitalt via t.ex. Mentimeter. Då kan ni som lärare läsa upp svar eller låta deltagarna ta en titt i pausen.

Denna icebreaker går att anpassa utifrån hur lång tid ni har. Har ni mer tid kan ni använda fler teman

och om det är ont om tid väljer ni färre. Nedan finner ni en lista på exempel, välj de ni tycker passar era grupper eller hitta på egna teman.

Exempel på teman:

- En aktivitet som ni alla tycker om.
- En grönsak som ni alla tycker smakar gott.
- En musiklåt som ni alla gillar.
- Ett djur som ni alla tycker om.
- En person som ni alla ser upp till (som ni tycker har gjort bra saker).
- En film som ni alla har tittat på.
- En plats som ni alla tycker om.

Tips! Det kan vara en bra idé att blanda teman som är lättare eller svårare att hitta gemensamma nämnare kring. På så sätt kommer gruppen framåt, men deltagarna blir också tvungna att diskutera och samtala med varandra på ett lite djupare plan.

Tre bilder

Tid	ca 10-15 min
Material	Papper och pennor, utskrifter med instruktioner alt. projicerat med projektor

Deltagarna får varsin penna och papper. Var och en ska på sitt papper rita tre bilder som säger något om dem. Det kan vara något personen tycker om, ett intresse, ett arbete, en plats, något hen har gjort i sitt liv etc.

När tiden har gått ut och alla i gruppen har ritat visar en person i taget upp sitt papper och berättar om bilderna.

Tänk på! För att det inte ska bli så mycket fokus på prestation kopplat till ritandet är det bra att inte ge deltagarna för lång tid. Berätta att de bara har några minuter på sig och att det inte spelar någon roll hur bilderna ser ut.

Denna övning fungerar bra för deltagare med en lägre språknivå i svenska, men var noggrann med instruktionerna. Som ledare är det bra att ge exempel utifrån sig själv och visa tre ritade bilder.

Tips! Övningen kan också göras i en variant där de andra i gruppen ska gissa vad bilderna föreställer. Personen som har ritat får sedan berätta och förklara.

Mitt namn

Tid	ca 10-15 min
-----	--------------

Material	Utskrifter med instruktioner till varje grupp
----------	---

Den här icebreakern är en slags presentationsrunda där deltagarna i tur och ordning får berätta för de andra om sitt namn. Ge dem instruktionen att i den mån de kan svara på frågorna:

- Vad betyder ditt namn?
- Vem gav dig ditt namn (bestämde vad du skulle heta)?
- Har du något smeknamn?
- Vilka fler namn har du (mellannamn, efternamn) och varför har du fått dem?

Tips! Ge grundskoleeleverna i läxa att ta reda på mer om sitt namn inför träffen genom att fråga familj/vårdnadshavare.

Nytt språk

Tid	ca 10-20 min
Material	Utskrifter med instruktioner till varje grupp

I denna icebreaker ska deltagarna från sfi/sva lära grundskoleeleverna ett nytt språk. De får välja vilket språk de vill förutom svenska och engelska. Grundskoleeleverna ska lära sig att:

1. Räkna till 5
2. Säga: Hej, jag heter Jag bor i ...
3. Om skriftspråket skiljer sig: skriva sitt namn.

Tänk på! Ge tydliga instruktioner att grundskoleeleverna verkligen ska försöka lära sig, det vill säga prova att uttala orden tills de har lärt sig och inte bara lyssna en gång.

Tips! Om någon av deltagarna från sfi/sva har engelska som enda språk kan de få instruktionen att lära ut något dialektalt uttryck, ordspråk eller slang.

Icebreakers i stor grupp

Att göra icebreakers i helgrupp bryter isen och höjer energin. Det skapar en känsla av samhörighet mellan deltagarna. Eleverna får på så sätt också möjlighet att lära känna fler i den andra elevgruppen än dem de ska prata med i sina smågrupper (om det är formen för resten av träffen). Dessa övningar kräver ledning av en lärare.

Vilka är här?

Tid	ca 15-30 min
Material	Frågor/påståenden projicerade med projektor

Tanken med den här övningen är att upptäcka likheter, bryta upp grupperna och visa hur olika grupper kan formas kopplat till olika gemensamma nämnare.

Gruppen ställer sig antingen i en cirkel eller på en rad. Ledaren läser sedan upp ett påstående i taget och alla som håller med/svarar ja tar tre steg fram (fler eller färre beroende på utrymme).

Om deltagarna står på en linje eller i grupp, kan ledaren be alla deltagare som håller med att ställa sig bredvid hen. Det gör de nya gruppbildningarna ännu tydligare och gör det lättare för ledaren att ställa eventuella följdfrågor. Detta tar dock längre tid och blir lätt omständigt om inga följdfrågor ska ställas.

Exempel på påståenden:

- Alla som tycker om jordgubbar. (Hur tycker du om att äta dem? Tillsammans med något?)
- Alla som har varit i Norrland. (Var har du varit?)
- Alla som kan baka bröd. (Vilken sorts bröd bakar du?)
- Alla som längtar efter snö. (Vad är det du tycker om med snö?)
- Alla som saknar någon.
- Alla som tycker om att spela fotboll. (Brukar du spela ofta?)
- Alla som tycker om att lära känna nya personer. (Hur/var brukar du lära känna nya personer?)
- Alla som har en katt som husdjur. (Vad heter din katt?)
- Alla som gillar skogen. (Vad gillar du med skogen?)
- Alla som har flyttat från ett hem till ett annat.
- Alla som dricker kaffe varje dag. (Hur dricker du ditt kaffe?)
- Alla som känner sig gamla. (Varför känner du dig gammal?)

Tänk på! Den här övningen kan fungera som uppvärmning, energizer eller avslutning. Om den används i början och deltagarna sedan ska samtala i smågrupper kan det vara bra att lägga in en icebreaker som görs i smågrupperna också. Detta eftersom att den här övningen inte innehåller så mycket interaktion och kommunikation.

Tips! För deltagare med lägre språknivå i svenska kan ni använda bildstöd. Visa varje påstående tillsammans med en bild.

För att det ska bli mer kommunikation i övningen kan följdfrågor ställas till några av personerna som svarar ja på påståendet. Se exempel i parenteserna efter påståendena ovan.

Om det är ett specifikt tema på träffen kan påståendena i denna övning knyts till det temat. På så sätt kan det bli en introduktion och uppvärmning innan samtalen sätter igång.

Mingelbingo

Tid	ca 15-30 min
Material	Pennor och utskrivna bingobrickor med påståenden och följdfrågor

Dela ut en bingobricka och penna var till alla deltagare. Be dem sedan mingla runt och fråga andra personer om olika påståenden passar in på dem. När deltagarna hittar en person som matchar ett påstående skriver den personen sitt namn på deltagarens bingobricka och deltagaren ställer följdfrågan och skriver ner det svaret också.

Det är inte tillåtet att skriva samma person flera gånger. Den som först får alla rutor i en rad ifyllda ropar "Bingo!" och har vunnit första omgången. Ni kan sedan fortsätta tills någon har fyllt hela sin bingobricka.

Tänk på! För dem som inte har någon erfarenheter av att spela bingo kan instruktionerna vara svåra att förstå. Var noga med att visa exempel när ni förklarar övningen. Gå igenom de olika påståenden för att säkerställa att alla förstår dem.

Skriva namn på olika språk

Tid	ca 15-30 min beroende på storlek på grupp
Material	Papper och pennor

Eleverna i grundskolan får först göra namnskyltar eller skriva sina namn stort på ett pappersark. Berätta att de behöver lämna plats runt sitt namn.

De deltagare från sfi som kan språk med andra skriftspråk än det som används i svenskan skriver sedan grundskoleelevernas namn på dessa skriftspråk. Grundskoleeleverna får sedan försöka att skriva sina namn på de olika skriftspråken.

Samarbetsövningar och energizers

För elever i de yngre åldrarna kan det vara en fördel att lägga in samarbetsövningar och/eller energizers under träffen. Speciellt om aktiviteterna under träffen involverar mycket stillasittande. Det är svårt att hålla koncentrationen vid samtalen en lång tid och en energizer/övning kan med fördel läggas in mellan aktiviteter eller gruppbyten.

Ballongvolley

Tid	ca 10-15 min
Material	En ballong (ev. någon extra)

Deltagarna står i en cirkel med ansiktena vända inåt och håller varandra i händerna. Uppgiften är att hålla en ballong i luften utan att släppa varandra. Endast armar och överkropp får användas för att

hålla ballongen i luften.

Vågen special

Tid	Ca 5-10 min
Material	Ingenting

Alla står i en ring.

I den första rundan gör deltagarna vågen på vanligt vis, d.v.s. upp och ner med armarna runt i ringen (som på en fotbollsmatch).

I den andra rundan gör gruppen en suuuuperlångsam matrixvåg. Deltagarna böjer sig bakåt i slow motion, som att de ska ducka en kula som kommer vinande men bromsar upp i luften.

I den sista rundan gör deltagarna en supersnabb våg: upp och ner med armarna med massor av energi.

Zipp, zapp, zoom

Tid	ca 10-15 min
Material	Ingenting

Alla står i en cirkel med ansiktena vända inåt. En person börjar skicka ett "zipp" till någon annan i cirkeln genom att med utsträckta armar och händerna ihop säga "zipp" och peka armarna mot någon annan i cirkeln. Den personen ska då höja sina armar med handflatorna ihop över huvudet och säga "zapp". De två personerna som står på vardera sida om "zapp-personen" ska samtidigt säga "zoom" och med armar och handflator ihop föra armarna diagonalt framför "zapp-personens" mage.

"Zapp"-personen skickar sedan vidare genom att föra ner armarna och peka mot någon annan i cirkeln samtidigt som hen säger "zipp". Fortsätt att skicka runt i cirkeln tills alla har fått vara aktiva och gruppen har fått höjd energinivå.

Tänk på! Påminn deltagarna att de ska försöka skicka vidare till nya personer som inte redan har blivit pekade på. Förklara även att de inte ska röra varandra när de gör "zoom".

Titta ner, titta upp

Tid	ca 10-15 min
Material	Ingenting

Alla står i en cirkel med ansiktena vända inåt. Instruera deltagarna att titta ner. Ledaren räknar till tre och på tre ska alla titta upp på en annan person i cirkeln. Möter de den personens blick (dvs. att två

personer tittar upp på varandra) åker de ur leken. Fortsätt på samma sätt tills bara två deltagare är kvar eller tills ni behöver avsluta.

Tips! Gör några provrundor innan deltagarna börjar åka ut så att alla får chans att vara med i övningen ett tag.